

Mezinárodní organizaci pro migraci zveřejňuje výsledky výzkumu zaměřeného na uprchlíky v nouzovém hromadném ubytování

Praha, 26. 6. 2023 – Mnoho uprchlíků, kteří bydlí v nouzových ubytovnách, se ocitá v situaci, kdy si budou muset hradit náklady na ubytování a nemohou si najít dostatečně dobře placenou práci, která by jim umožnila splácet nájemné za bydlení. Jde převážně o lidi, kteří při integraci na trh práce čelí bariérám, jež mohou sami těžko ovlivnit. Někteří se obávají, že budou muset odcestovat zpět na Ukrajinu. Ti, co se vrátit nemohou, mohou být vystaveni různým rizikům od pracovního či sexuálního vykořisťování, přes zadlužení, až po propad do sociálního vyloučení. Vyplývá tak z výzkumu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), který se zaměřil na situaci uprchlíků žijících v nouzovém hromadném ubytování v Karlovarském a Plzeňském kraji.

Cílem výzkumu bylo zkoumat situaci, výzvy a plány uprchlíků v souvislosti s účinností tzv. Lex Ukrajina V. Mezi ekonomicky aktivními respondenty v nouzových hromadných ubytovnách jich **59 %** pracuje a **41 %** je nezaměstnaných. „Úspěšná adaptace uprchlíků na změny v nové legislativě bude záviset na tom, zda dosáhnou finanční soběstačnosti,“ říká Andrea Svobodová z výzkumného oddělení IOM v ČR. „Výsledky výzkumu odhalují řadu bariér, se kterými se uprchlíci na trhu práce potýkají a které mohou často jen stěží ovlivnit. Jmenovat lze například věk, zdravotní stav, odlehlost ubytování, rodinnou situaci či gender. Ženy, které jsou v uprchlické populaci zastoupeny častěji než muži, do Česka přišly s dětmi, o které se musí starat a je tak pro ně obtížnější najít si zaměstnání,“ dodává Svobodová. Na **39 %** respondentek pečujících o děti uvedlo, že jsou v Česku s dítětem/děti samy bez doprovodu dalšího dospělého.

Více než polovina (**63 %**) respondentů v nouzových kolektivních ubytovnách projevila přání se v budoucnosti vrátit domů na Ukrajinu, **15 %** uvedlo, že se nevrátí či se vrátit nemůže. Návrat na Ukrajinu častěji neplánují také ti, co jsou v České republice s rodinnými příslušníky a ti, co zde mají práci (**69 %** respondentů, kteří uvedli, že se neplánují vrátit na Ukrajinu, zde pracuje, oproti **56 %** těch, kteří návrat plánují). Často jde o osoby z oblastí okupovaných nebo postižených přímými vojenskými útoky a kteří se v místě svého bydliště necítí bezpečně.

V rámci výzkumu bylo **30 %** dospělých respondentů z kategorie zranitelných osob (dle Lex Ukrajina V), Nutno podotknout, že nejpočetnější skupinou zranitelných jsou děti do 18 let. Procento zranitelných proto není reprezentativní pro celou uprchlickou populaci v ČR. I mezi zranitelnými platí, že tyto osoby mohou žít v nouzovém ubytování s dalším členem rodiny, který do této kategorie nespadá a pro takovou rodinu může být velmi obtížné uhradit náklady na ubytování požadované po nezranitelné osobě. „Mezi uprchlíky je řada osob, jejichž situace nenaplňuje zákonnou definici zranitelnosti, měly by si ubytování hradit samy, na což jim však nevystačí finanční prostředky. To se může například týkat osob se závažným onemocněním, jejich pečujících nebo uprchlíků či uprchlic pečujících o seniora, stejně jako osob starších 55 let, které čelí překážkám při vstupu na pracovní trh. Tyto uprchlice a uprchlíci mohou čelit pracovnímu či sexuálnímu vykořisťování, zadlužení či sociálnímu vyloučení,“ upozorňuje Petra Sedláčková, vedoucí právního oddělení IOM v ČR.

Výzkum, který realizovala Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) v období 8. 3. – 17. 4. 2023, se zaměřoval na situaci uprchlíků žijících v nouzovém hromadném ubytování v Karlovarském a Plzeňském kraji. Celkem bylo navštíveno **17** ubytovacích zařízení ve **13** městech a smíšenou formou kvantitativních a kvalitativních metod získány informace od celkem **329** respondentů. Ti do ČR přišli nejčastěji z oblastí Doněcka (**14 %**), Charkovska (**13 %**), Záporoží (**13 %**), Dněpropetrovska (**12 %**) a Oděsy, které patří k těm válkou nejpostiženějším.

Kontakt pro média:

Filip Stowasser

Tel: +420 731 657 403

Email: fstowasser@iom.int

IOM byla založena před v roce 1951 a je vedoucí mezinárodní organizací v oblasti migrace. IOM, která má 175 členských států a působí ve více než 100 zemích, se řídí zásadou, že humánní a pořádaná migrace je přínosem pro migranty i společnost. Do systému OSN byla připojena roku 2016. Organizace spolupracuje se svými partnery v mezinárodním společenství s cílem pomáhat při řešení výzev spojených s migrací, prohlubovat porozumění otázkám migrace, podporovat sociální a hospodářský rozvoj prostřednictvím migrace a prosazovat lidská práva všech migrantů.